

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ «Немішаївський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів і природокористування України»

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Рішенням Педагогічної ради
ВСП «Немішаївський фаховий коледж
НУБіП України»
протокол № 3
від 12 вересня 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора
ВСП «Немішаївський фаховий
коледж НУБіП України»

№ 171
від 17 вересня 2024 року

Володимир АЛЬОХІН

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«НЕМІШАЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України».

1.2. Це Положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі - Коледж).

1.3. Якість освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність, відповідно до стандартів освіти.

1.4. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Коледжі, що відповідає вимогам освітніх (освітньо-професійних) програм, стандартів та забезпечує здобуття особами якісної освіти.

1.5. Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

1.6. Моніторинг якості освітнього процесу – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу.

1.7. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – фахова циклова/циклова комісія – відділення – Коледж;
- здобувач-освіти – група – курс – спеціальність;
- навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план – освітньо-професійна програма.

1.8. Моніторинг здійснюється відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення. Моніторинг реалізується за допомогою комплексу методів і чітко розроблених процедур, спрямовується на одні й ті самі об'єкти та періодично повторюється.

1.9. Мета моніторингу – забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості освітнього процесу, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю підготовки фахівців.

1.10. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- розробка та використання єдиних нормативних матеріалів для моніторингу;
- розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації;

- отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу;
- систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності;
- удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності;
- своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій освітнього процесу;
- своєчасне виявлення змін у підготовці фахівців та факторів, які їх викликали;
- розробка технології використання зібраної інформації як основи для прийняття управлінських рішень.

1.11. Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент здобувачів освіти, його диференціація; кадровезабезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

2. Основні напрями, види та складові моніторингу

2.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками з врахуванням його цілей, рівня проведення й функцій досліджуваного об'єкта.

2.2. До основних напрямів моніторингу належать:

- реалізація державної політики у сфері освіти, контроль за дотриманням фаховими цикловими/цикловим комісіями, відділеннями Коледжу законодавчих актів та нормативно-правових документів про освіту;
- оснащеність освітнього процесу;
- навчальні досягнення на рівні окремих здобувачів освіти, групи, курсу, спеціальності;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи фахових циклових/циклових комісій та відділень Коледжу;
- вивчення стану відповідності навчальних, робочих програм навчальних дисциплін встановленим нормам;
- організація управлінської діяльності;
- організація та проведення директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін;
- підведення підсумків екзаменаційних сесій.

2.3. Моніторинг на рівні здобувач освіти – група – курс – спеціальність здійснюється з метою виявлення реальних навчальних досягнень і передбачає такі процедури, як діагностика вхідного рівня знань здобувачів освіти, встановлення відносних показників навчальних досягнень, вимірювання залишкових знань, рівня сформованості загальних і фахових компетентностей майбутніх фахівців.

2.3.1. Моніторинг здійснюється із використанням такої інформації:

- результатів рубіжного/модульного контролю;
- результатів екзаменаційної сесії;
- статистичних даних обліку успішності здобувачів освіти (середній бал, абсолютна успішність, якісний показник успішності).

2.3.2. Показники моніторингу на рівні здобувач освіти – група – курс – спеціальність:

- середній бал за показниками вступних випробувань (свідоцтва про базову загальну середню освіту), зовнішнього незалежного оцінювання (атестата про повнусередню освіту);
- середній бал оцінювання вхідного контролю з окремих навчальних дисциплін;
- середній бал поточної успішності (за результатами проміжної атестації);
- середній бал семестрової успішності;
- середній бал за результатами державної підсумкової атестації, атестації;
- середній бал практичної підготовки.

2.3.3. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання, поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

2.4. Моніторинг якості кадрового складу здійснюється на основі таких характеристик:

- освіта;
- науковий ступінь;
- вчене звання;
- кваліфікаційна категорія;
- педагогічне звання;
- педагогічний стаж;
- результативність науково-дослідницької роботи;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації;
- стать та вік педагогічних працівників.

2.5. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівця та організації освітнього процесу є одним з базових складових визначення якості освіти і передбачає аналіз:

- освітньої (освітньо-професійної) програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін, передбачених робочим планом;
- дотримання нормативно-розпорядчих та інструктивних документів;
- планів навчально-методичної роботи, методичних семінарів, школи молодого викладача, протоколів засідань педагогічних, методичних рад, фахових циклових/циклових комісій;
- навчально-методичних комплексів (НМК) на відповідність їх вимогам;
- забезпечення навчальними виданнями та їх якості на різних носіях (підручники, посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації);
- проведення різних видів навчальних занять освітнього процесу.

2.6. Моніторинг може проводитись як комплексна перевірка освітньої (освітньо-професійної) програми спеціальності (не рідше 1 разу на 5 років), яку здійснює комісія згідно наказу директора. Аналіз результатів моніторингу обговорюється на засіданні методичної ради Коледжу. За результатами перевірки

вживаються заходи щодо усунення недоліків та зазначаються терміни їх реалізації.

2.7. Моніторинг якості освітнього процесу спеціальності включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності здобувачів освіти, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення в галузі освіти, науки тощо);

- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження здобувачів освіти та викладачів, чіткість розкладів тощо);

- якості навчальних занять (інноваційні підходи до форм і методів навчання, науковість і доступність, активність здобувачів освіти та оцінювання їх викладачем тощо);

- стану організації самостійної роботи здобувачів освіти (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових робіт, контроль за самостійною роботою здобувачів освіти тощо);

- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, узагальнення результатів тощо);

- успішності здобувачів освіти;

- роботи фахових циклових/циклових комісій;

- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів (атестацій);

- роботи екзаменаційних комісій;

- рівня підготовки здобувачів освіти;

- стану реалізації зауважень екзаменаційних комісій;

- стану науково-дослідницької роботи здобувачів освіти;

- стану науково-дослідницької роботи викладачів;

- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;

- стану матеріально-технічної бази (аудиторний фонд, технічні засоби навчання, забезпечення літературою тощо);

- результатів студентських олімпіад.

2.8. Складовою частиною моніторингу є контроль якості освітнього процесу.

3. Контроль якості освітнього процесу

3.1. Контроль за якістю освітнього процесу здійснюється на різних рівнях:

1) викладачами – через поточний, підсумковий контроль;

2) головами фахових циклових/циклових комісій через: перевірку планів виконання навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, що фіксується у протоколах засідань фахових циклових/циклових комісій; перевірку підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм, відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни фахової циклової/циклової комісії; відвідування протягом навчального року різних типів занять: лекцій, практичних, лабораторних та семінарських занять. Відвідування занять кожного викладача проводяться не менше, ніж один раз на семестр.

3) завідувачем відділення через:

- перевірку організації освітнього процесу;

- регулярний контроль за дотриманням розкладу занять викладачами і здобувачами освіти відділення;
- відвідування занять викладачів;
- контроль за дотриманням вимог щодо оформлення результатів поточного, рубіжного, модульного та підсумкового контролю.

4) на рівні директора, заступників директора через перевірку:

- наявності затверджених у встановленому порядку навчальних та робочих/навчальних планів із кожної спеціальності;
- наявності затверджених у встановленому порядку графіків освітнього процесу;
- відповідності змісту навчальних планів і навчальних програм вимогам стандартів освіти;
- наявності робочих програм із навчальних дисциплін та їх відповідність елементам освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота тощо);
- комплектності та достатності методичного забезпечення з дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови до підготовки семінарських занять, виконання практичних та лабораторних робіт, самостійної та індивідуальної роботи тощо);
- дотримання вимог до оформлення результатів поточного, рубіжного, модульного та підсумкового контролю;
- організаційно-методичного забезпечення проведення державної підсумкової атестації, атестації за освітніми рівнями;
- шляхом відвідувань різних видів занять викладачів.

Питання про якість освітнього процесу в Коледжі розглядаються на засіданнях педагогічної, методичної рад, фахових циклових/циклових комісій.

3.2. В освітньому процесі Коледжу використовуються такі види контролю: поточний, директорський, рубіжний, модульний та підсумковий.

3.3. Поточний контроль здійснюється протягом семестру з конкретної теми (кількох тем, розділу тощо) під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять з метою перевірки рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Такий контроль забезпечує зворотний зв'язок здобувач освіти – викладач. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем. Контроль за виконанням самостійної роботи здобувачів освіти та індивідуальних завдань може здійснюватися на аудиторних заняттях. Підсумки такого контролю обговорюються на засіданнях педагогічної, методичної рад, фахових циклових/циклових комісій.

3.4. Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти із дисципліни є формою поточного контролю і може проводитися за окремими розділами дисципліни або за робочою навчальною програмою всієї дисципліни з метою перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, а також для перевірки залишкових знань здобувачів освіти. Директорський контроль проводиться із визначених навчальних дисциплін (предметів) за попередньо підготовленими завданнями викладачами фахових

циклових/циклових комісій. Керівництво організацією та проведенням директорського контролю покладається на заступника директора з навчально-методичної роботи та завідувачів відділень. Науково-методичне забезпечення директорського контролю покладається на фахові циклові/циклові комісії.

3.5. Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів освіти, після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни.

3.6. Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля, включає бали за поточну роботу здобувача фахової передвищої освіти на семінарських, практичних та лабораторних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу (письмове виконання завдань).

3.7. Підсумковий контроль включає: семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та атестацію здобувача освіти.

3.7.1. Семестровий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях фахових циклових/циклових комісій, методичної та педагогічної рад.

3.7.2. Державна підсумкова атестація за курс повної загальної середньої освіти для всіх здобувачів освіти Коледжу, що проводиться з визначених предметів загальноосвітньої підготовки.

3.7.3. Державна атестація здобувача освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти. Атестація здобувача освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання за відповідною освітньою (освітньо-професійною) програмою.

4. Організація й управління моніторингом

4.1. Організацію й управління моніторингом якості освіти здійснює аналітична група з моніторингу якості освіти до якої входить заступник директора з навчально-методичної роботи, завідувачі відділень, методист коледжу, викладачі всіх відділень коледжу.

4.2. Кількість осіб групи – до 10 чоловік.

4.3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

4.4. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

4.5. З урахуванням змін, що відбуваються у фаховій передвищій освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

4.6. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації.

4.7. Моніторинг проводиться у відповідності з чинними Ліцензійними

умовами провадження освітньої діяльності та Державними вимогами до акредитації, іншими нормативними вимогами до підготовки фахівців у Коледжі.

4.8. Для додаткового виявлення реального стану справ та об'єктивності спостереження рейтингу може бути запропоноване також і проведення моніторингу оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти з питань якості надання освітніх послуг та вдосконалення освітнього процесу на певному ступені або рівні освіти, педагогічної майстерності викладачів, сприйняття здобувачами освіти новітніх навчальних технологій, нововведень у навчально-методичному забезпеченні за певною спеціальністю з метою якісної підготовки здобувачів освіти до професійної діяльності, а також інших заходів, спланованих робочою групою.

4.9. Організація роботи щодо здійснення моніторингу покладається на голову аналітичної групи Коледжу.

4.10. Голова аналітичної групи має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу, координує та узгоджує роботу уповноважених членів групи.

4.11. Результати моніторингових досліджень узагальнюються та обговорюються на Адміністративній та Педагогічній радах Коледжу.

4.12. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року.

4.13. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позанавчальний час.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення є обов'язковим до виконання всіма учасниками освітнього процесу Коледжу.

5.2. Положення запроваджуються в дію з моменту затвердження наказом директора Коледжу після його схвалення Педагогічною радою Коледжу.

5.3. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися за рішенням Педагогічної ради Коледжу та затверджуватись наказом директора Коледжу. У такому ж порядку Положення скасовується.

5.4. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції цього Положення, попереднє втрачає чинність.

5.5. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Коледжу, відповідно до їх функціональних обов'язків.

5.6. Учасники освітнього процесу мають знати Положення. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням. Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.